

ให้เท่านี้ พอนะ

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ผู้ยุทธศาสตร์ต้องการร้องเรียนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน แต่ใช้วิธีการผิด คือไม่ร้องเรียนต่อหน่วยงาน แต่ไปขอข้อมูลข่าวสารที่น่าจะเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล จึงได้รับการปฏิเสธ

นายธนะมีหนังสือถึงสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับชื่อ นามสกุล ตำแหน่งของข้าราชการ รวมทั้งสำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการกระทรวงยุติธรรม ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๔.๐๐ น. เพื่อประกอบการร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ เป็นเหตุให้นายธนะได้รับความเสียหาย สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมมีหนังสือแจ้งปฏิเสธด้วยเหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การเปิดเผยจะรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕(๕) และมาตรา ๒๔ รวมทั้งนายธนะไม่ได้บอกว่าเจ้าหน้าที่ทำผิดอะไร ไม่สุภาพกับนายธนะหรือคนอื่นตรงไหน นายธนะจึงมีหนังสือยุทธศาสตร์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมมีหนังสือชี้แจงมีเนื้อหาสาระตามที่ได้แจ้งปฏิเสธกับนายธนะไปแล้ว และชี้แจงเพิ่มเติมว่า ไม่มีเจ้าหน้าที่คนใดให้ความยินยอมในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลนั้น เพราะอาจเกิดความไม่ปลอดภัยกับข้อมูลส่วนตัวของตนเอง หากนายธนะเห็นว่ามีการกระทำผิดและตนเองได้รับผลกระทบ ก็ร้องเรียนต่อสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อไป และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในวันนั้นมีจำนวนมากมาจากหลายหน่วยงาน และไม่มีรายชื่อครบทุกคน จากการตรวจสอบก็ไม่ปรากฏว่ามีชื่อนายธนะในทะเบียนการรับเรื่องร้องทุกข์ จึงไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่นายธนะมีคำขอมี ๒ รายการต้องแยกพิจารณา คือ รายการที่ ๑ ชื่อ นามสกุล และตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ ถือเป็นข้อมูลข่าวสารที่เป็นการปฏิบัติราชการตามปกติของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานของรัฐ ที่ต้องแสดงให้บุคคลทั่วไปทราบว่าเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือไม่ ส่วนนี้ไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล แม้จากคำชี้แจงว่ามีเจ้าหน้าที่จากหลายหน่วยงาน ไม่มีรายชื่อครบทุกคน และไม่มีชื่อนายธนะในทะเบียนรับเรื่อง ก็ไม่ใช่เหตุผลที่จะไม่เปิดเผยส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการ ข้อมูลข่าวสารนี้เป็นข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล เนื่องจากมีข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวบุคคล ได้แก่ หมายเลขประจำตัวประชาชน ลายมือชื่อ แต่ไม่ปรากฏว่าร้องเรียนเจ้าหน้าที่คนใด พฤติการณ์กระทำผิดเป็นอย่างไร จึงไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะเข้าถึงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของคนอื่นได้ จึงวินิจฉัยให้สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเฉพาะรายการที่ ๑ ชื่อ นามสกุล และตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานอยู่ที่ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องให้ด้วย

ข้อมูลข่าวสารของราชการ แม้จะเปิดเผยมากก็จริง แต่ก็ต้องไม่ไปละเมิดคนอื่น และสิทธิส่วนบุคคลของคนอื่นก็ได้รับความคุ้มครองด้วยครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ไม่ต้องปิดทรวงครับ

เดือนนี้เป็นเดือนของการแต่งตั้งโยกย้ายประจำปี มาถึงตอนนี้กระบวนการคงเรียบร้อยแล้ว
แหละครับ ที่นี้ ผู้ที่ต้องย้ายไปที่ใหม่ เขาใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
ขอข้อมูลข่าวสารอะไรบ้าง

พันตำรวจโท ก. รองผู้กำกับการจราจร มีหนังสือถึงผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ผ่านผู้
บัญชาการสำนักงานกำลังพล ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการแต่งตั้งพันตำรวจโท ก. จำนวน ๓ รายการ คือ
๑) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลับกรองการแต่งตั้งในระดับกองบังคับการ กองบัญชาการ
และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ๒) ข้อมูลการประชุมพิจารณากลับกรองการแต่งตั้งฯ ทั้ง ๓ ระดับ และ
๓) ข้อมูลเสนอบัญชีผู้เหมาะสมในการแต่งตั้งพันตำรวจโท ก. คราวนี้ไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
แต่สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีหนังสือแจ้งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๓ ปฏิเสธการ
เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ โดยแจ้งว่า อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารข้อมูลข่าวสาร
สำนักงานกำลังพล และต่อมาแจ้งเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการฯ มีมติไม่เปิดเผย พันตำรวจโท ก. จึงมีหนังสือ
อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สำนักงานตำรวจแห่งชาติส่งข้อมูลข่าวสาร
รายการที่ ๒ ไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า ที่มีมติเห็นควรไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เนื่องจากเห็นว่า
เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๓) คือเป็นความเห็นคำแนะนำภายในหน่วยงานในการพิจารณาแต่งตั้ง
ข้าราชการตำรวจ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๓
หน่วยงานเปิดเผยให้ไปแล้ว ไม่มีประเด็นต้องพิจารณา มาดูรายการที่ ๒ ตามอุทธรณ์คือ ข้อมูลการประชุมฯ
พันตำรวจโท ก. สมควรได้หรือไม่ ก็พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลการประชุมพิจารณากลับกรองการแต่งตั้งในระดับ
กองบังคับการ กองบัญชาการ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นข้อมูลข่าวสารในกระบวนการแต่งตั้งโยกย้าย
ที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ถือเป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ การเปิดเผย
จะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในกระบวนการบริหารงานบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
และพันตำรวจโท ก. เป็นผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง จึงควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารนั้น เพื่อใช้ปกป้องสิทธิของ
ตนเอง แต่ทั้งนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติอาจใช้ดุลพินิจปิดข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลอื่น ซึ่งอาจรู้กล้ำสิทธิ
ส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) จึงวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารการประชุมพิจารณากลับกรอง
การแต่งตั้งในระดับกองบังคับการ กองบัญชาการ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง
ให้พันตำรวจโท ก. ต่อไป สรุปว่าให้หมดแหละครับ เพราะเรื่องจบแล้ว

การเปิดเผยข้อมูลเรื่องการบริหารงานบุคคล เป็นเรื่องที่ควรทำครับ เพราะเป็นเรื่องยืนยันความ
ถูกต้อง และความโปร่งใสของหน่วยงานอย่างเดียวนะครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้
หรือไม่ได้ครับ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่อได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th
(ที่ สค ๒๔๑/๒๕๖๑)

ไม่น่าทำลาย

ใครที่ชอบส่งข้อความในไลน์กลุ่มให้เพื่อนที่ทำงาน เพื่อนกลุ่มอบรมเรียนรู้นด้วยกัน ดูเรื่องนี้ครับ.

นายส่งต่อได้มีหนังสือถึงเลขาธิการ ป.ป.ส. ขอข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับคำสั่ง ลับ ที่ ๓๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง รวม ๓ รายการ คือ สำเนารายงานผลการสืบสวนข้อเท็จจริง ในกรณีที่ดินเองถูกกล่าวหา สำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง และสำเนาหนังสือร้องเรียน กรณีที่เจ้าตัวส่งข้อความในโปรแกรมแอปพลิเคชันไลน์กลุ่ม ONCB๓ โดยใช้ข้อความในลักษณะไม่สุภาพเรียกร้อย และแสดงออกถึงการไม่รักษาความสามัคคีในการปฏิบัติราชการระหว่างข้าราชการและผู้ร่วมปฏิบัติงาน แต่สำนักงาน ป.ป.ส. มีหนังสือแจ้งแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยทั้ง ๓ รายการด้วยเหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริง ที่ส่งให้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยแล้ว จึงเป็นข้อมูลที่อยู่ระหว่างการสอบสวนทางวินัยที่ไม่ต้องเปิดเผย ลำดับที่ ๑๗ ตามเอกสารแนบท้ายคำสั่ง สำนักงาน ป.ป.ส. ที่ ๑๔๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๒ เรื่อง กำหนดประเภทข้อมูลข่าวสารของราชการที่ไม่ต้องเปิดเผย ซึ่งการเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ และอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามมาตรา ๑๕ (๒) (๔) นายส่งต่อจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักงาน ป.ป.ส. มีหนังสือส่งข้อมูลไปประกอบการพิจารณา โดยชี้แจงข้อเท็จจริงตามที่ได้แจ้งนายส่งต่อแล้วข้างต้นว่าไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ตามคำขอเพราะได้พิจารณาแล้วด้วยเหตุผลอะไร สรุปว่า มีคำสั่งของสำนักงาน ป.ป.ส. ที่ได้จัดทำบัญชีข้อมูลข่าวสารของราชการที่ไม่ต้องเปิดเผย และข้อมูลข่าวสารที่นายส่งต่อมีคำขอก็อยู่ในบัญชีนั้น ประกอบกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ด้วย

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ทั้ง ๓ รายการ สำนักงาน ป.ป.ส. แจ้งว่า ได้ส่งให้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเพื่อประกอบการสอบสวนในเรื่องที่นายส่งต่อถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย เป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ระหว่างการสอบสวนทางวินัย การสอบสวนทางวินัยยังไม่เสร็จสิ้น ยังไม่ยุติ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) ไม่สมควรเปิดเผยให้นายส่งต่อในขณะนี้ จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

ไม่เป็นไรครับ เรื่องนี้ถ้านายส่งต่อได้รับคำสั่งผลการพิจารณาจากคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเมื่อใด ก็ถือว่าการสอบสวนทางวินัยเสร็จสิ้น จะมีคำขอไปใหม่อีกครั้งหนึ่งก็ได้ ได้ขอคิดสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐนะครับ รับป๊อ แชร่ป๊อ หรือแสดงความเห็นของตัวเองเข้าไปด้วยจะแยะ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” อย่าลืมนะครับ ติดต่อหาหรือไปได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ”

(ที่ สค ๒๑๔/๒๕๖๑)

ผมมีสิทธิไหมครับ ?

ผมเชื่อว่ายังมีประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ทราบเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในลักษณะว่า ให้ประชาชนใช้สิทธิ เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ดุลพินิจ แล้วคำว่า ประชาชน หมายถึงเฉพาะคนธรรมดาทั่วไป เป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง อะไรอย่างนั้นหรือเปล่า ดูเรื่องนี้ครับ

น.ช.แดง มีหนังสือถึงผู้อำนวยการสถานพยาบาลเรือนจำกลางบางขวางเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เพื่อขอคัดถ่ายและรับรองสำเนาประวัติการตรวจรักษาของตัว น.ช.แดง เอง OPD (ข้อมูลส่วนบุคคล) ผ่านไปสี่สัปดาห์ น.ช.แดง มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ อีก ๑ ฉบับทวงถามโดยชี้แจงว่า เวลาได้ผ่านมาพอสมควร ผู้อำนวยการสถานพยาบาลฯ เพิกเฉยไม่ตอบหรือแจ้งให้ทราบ หลังจากที่ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ ทวงไปแล้วครั้งหนึ่ง จึงเป็นการทวงถามครั้งที่ ๒ พร้อมทั้งชี้แจงว่า ตนเองในฐานะเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลและผู้ยื่นคำร้องขอข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งก็ได้ทำหนังสือแจ้งเหตุผลคำขอตามสิทธิที่มีตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๕ วรรคสี่ โดยขอให้ผู้อำนวยการสถานพยาบาลฯ ทำหมายเหตุคำขอแนบไปด้วยเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตรวจสอบตามกฎหมายต่อไป เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานก็พิจารณาส่งเรื่องไปตามสายงานแต่ไม่ได้แจ้งให้ผู้ขอได้ทราบ น.ช.แดง จึงมีหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

เมื่อสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ รับเรื่องแล้วก็มีการส่งหนังสือถึงเรือนจำกลางบางขวางแจ้งเรื่องร้องเรียนพร้อมทั้งแนะนำการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฯ คือพิจารณาคำขอข้อมูลข่าวสารและแจ้งผลให้ผู้ขอทราบ ซึ่งต่อมาเรือนจำกลางบางขวางมีหนังสือแจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบว่าได้ส่งสำเนาประวัติการรักษาให้ผู้ขอเรียบร้อยแล้ว สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการก็จะมีหนังสือแจ้งผลการดำเนินการตามที่ร้องเรียนให้ผู้ร้องทราบต่อไป

เรื่องนี้ เจ้าหน้าที่ที่อยู่ในส่วนดำเนินการเรื่องร้องเรียนและเป็นเจ้าของเรื่อง เห็นว่าเป็นเรื่องน่าสนใจ เพราะผู้ร้องเรียนเขียนหนังสือคำขอ หนังสือติดตามทวงถามเรื่อง ขั้นตอนด้วยภาษากฎหมายที่ใช้ได้ทีเดียว และอยากให้ผมนำประเด็นของผู้ใช้สิทธิมาให้อ่านกัน

จากชื่อเรื่องข้างบน ตอบว่า มีสิทธิครับ จึงขอเรียนให้ผู้อ่านทราบว่า คนไทยทุกคนมีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารของราชการได้ครับ กรณีนี้เป็นการขอเพื่อใช้ปกป้องสิทธิของตนเองที่มีอยู่ เรื่องคำร้องของบุคคลกลุ่มนี้ สำนักงานฯ เคยดำเนินการให้แล้ว ๓-๔ คนครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หรือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (หนังสือร้องเรียน กรกฎาคม ๒๕๖๑)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

บ้านผมจะพังไหม

เรื่องนี้ดีมากครับ เป็นสิทธิของเราที่จะได้รู้ข้อมูลจากหมู่บ้านจัดสรร ที่เราต้องจ่ายค่าบ้านไป โดยที่ไม่สามารถรู้ได้ว่ามันคงแข็งแรงแค่ไหน คิดแต่ว่าเป็นข้อมูลของเขา ไปขอไม่ได้ มีหน้าที่จ่ายอย่างเดียว

นางสาวหวาน ผู้รับมอบอำนาจจากนายแหวน ซึ่งได้ไปซื้อบ้านในหมู่บ้านน่าอยู่ ได้มีหนังสือถึง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับแบบแปลนบ้านทั้งหมดของบ้านเลขที่ ๔๕๖/๑๙ ของหมู่บ้านนี้ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับโครงสร้างอาคารบ้านหลังดังกล่าว องค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์มีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่า การเปิดเผยจะรุกรานสิทธิของเจ้าของอาคารโดยไม่สมควร จึงได้สอบถามบริษัทสร้างสวายเป็นผู้ขออนุญาตก่อสร้างได้รับแจ้งคัดค้านไม่ให้เปิดเผย พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็น ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๖) จึงเปิดเผยให้ไม่ได้ นางสาวหวานจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร องค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์มีหนังสือส่งแบบแปลนบ้านและใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ซึ่งอนุญาตให้บริษัทสร้างสวาย ก่อสร้างอาคารบ้านแฝดไปประกอบการพิจารณา โดยชี้แจงข้อเท็จจริงว่า แบบแปลนบ้านตามที่นางสาวหวาน มีคำขอ บริษัทสร้างสวายเป็นผู้ขออนุญาตปลูกสร้างอาคารเพื่อการจัดสรรหมู่บ้านน่าอยู่ จึงเป็นข้อมูลข่าวสาร ของบุคคลอื่นที่อยู่ในความครอบครองขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ และบริษัทสร้างสวายได้คัดค้าน การเปิดเผย จึงเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๖) และได้ปฏิเสธไป

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า แบบแปลนบ้านของบ้านเลขที่ ๔๕๖/๑๙ หมู่บ้านน่าอยู่ เป็นเอกสารที่ผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคารต้องยื่นประกอบคำขอรับอนุญาตต่อเจ้าพนักงาน จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของเอกชนที่อยู่ในความครอบครองของราชการ เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๔ เมื่อบริษัทสร้างสวายเป็นผู้ก่อสร้างเพื่อขายให้กับประชาชน นางสาวแหวนเป็นผู้รับมอบอำนาจจากผู้ซื้อบ้าน ดังกล่าว จึงมีสิทธิขอข้อมูลเกี่ยวกับการก่อสร้างและแบบแปลนการก่อสร้างอาคาร ตลอดจนโครงสร้างและรูปแบบ ของอาคารได้เพื่อตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรง และความปลอดภัย ข้อมูลข่าวสารนี้เปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้ องค์การบริหารส่วนตำบลสนามจันทร์ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแบบแปลนบ้านเลขที่ ๔๕๖/๑๙ ของหมู่บ้านน่าอยู่ พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องให้นางสาวหวาน

ใครไปซื้อบ้านที่ไหน โครงการอะไร ถ่ายสำเนาควินิจฉัยเรื่องนี้ติดไว้กับสัญญาซื้อขายด้วยนะครับ มีประโยชน์มาก มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หรือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ที่ มท ๐๒๐๑.๒/ว ๔๓๔๑

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๐ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย บทความเผยแพร่ความรู้

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกอบด้วย สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปข้อร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน และสรุปข้อหาหรือของคณะกรรมการตอบข้อหาหรือตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยขอความร่วมมือกระทรวงมหาดไทย เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติดังกล่าว

กระทรวงมหาดไทย จึงขอความร่วมมือจังหวัดดำเนินการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียด (สิ่งที่ส่งมาด้วย) ได้ที่เว็บไซต์ของกองกลาง สป. www.gad.moi.go.th เมนูหลัก “งานประจำ” หัวข้อย่อย “หนังสือสั่งการ หนังสือเวียน การปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐”

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิสิต จันทร์สมวงศ์)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองกลาง

โทร ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓ (มท. ๕๐๓๐๕)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓ (มท. ๕๐๓๑๑)

ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๕๓๐

กระทรวงมหาดไทย
กองการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ 10 ก.ย. 2561
เลขที่ 33106
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความเรื่อง กระดาษแผ่นเดียว ให้เอะครีบ
๒. บทความเรื่อง รอไปก่อนนะ
๓. บทความเรื่อง ผมอยากได้ทั้งหมด
๔. บทความเรื่อง กรรมการวินิจฉัยฯ ไม่เกี่ยว
๕. บทความเรื่อง ขอไปทำอะไร

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เช่น สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปข้อร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สรุปข้อหารือของคณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นต้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้น จะเป็นประโยชน์เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อไป ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่สรุปย่อคำวินิจฉัยและบทความ จำนวน ๕ เรื่อง ทางสื่อต่าง ๆ ของหน่วยงานนี้เพื่อส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ผลเป็นประการใดกรุณาแจ้งให้ทราบด้วย
จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพาศ นิลพันธ์)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๘

กระต่ายแผ่นเดียว ให้เละละครับ

ผมเคยตามเรื่องจากหน่วยงานอื่นครับ หลังจากส่งหนังสือตัวจริงไปล่วงหน้าสามสัปดาห์ เจ้าหน้าที่ค้นเรื่องไม่พบครับ แต่พอส่งสำเนาไปให้ก็ตามเรื่องให้ได้ เหมือนเรื่องนี้เลยครับ

นายเด่นมีอาชีพรับราชการครู ได้แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธร นครสวรรค์ (สภ.นครสวรรค์) ให้ดำเนินคดีกับนายดวงและนายดี โดยกล่าวหาว่าปลอมเอกสารราชการ ทำให้ นายเด่นได้รับความเสียหาย สภ.นครสวรรค์ แจ้งให้นายเด่นทราบว่ามีเรื่องนี้อยู่ในความรับผิดชอบของ สภ.นิคม เขاب่อแก้ว จังหวัดนครสวรรค์ แต่ไม่แจ้งรายละเอียดเลขที่ส่งหนังสือ วัน เดือน ปี ที่ส่งเอกสารไปด้วย นายเด่น จึงมีหนังสือขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือนำส่งดังกล่าว พร้อมให้รับรองสำเนาถูกต้องเพื่อประโยชน์ในการ ติดตามเรื่องจะได้สะดวกรวดเร็วขึ้น สภ.นครสวรรค์ ปฏิเสธด้วยเหตุผลว่า เป็นหนังสือราชการ ไม่อนุญาต ให้นายเด่นไปขอจาก สภ.นิคมเขاب่อแก้ว นายเด่นจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสาร เรื่องมีเท่านี้ครับ

สถานีตำรวจภูธรนครสวรรค์มีหนังสือส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ไปประกอบการ พิจารณาและชี้แจงว่า ได้รับแจ้งความไว้เมื่อสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานแล้วพบว่าอยู่ในเขตอำนาจการ สอบสวนของ สภ. นิคมเขاب่อแก้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘ จึงลงรายงาน ประจำวันเกี่ยวกับคดีไว้ แล้วส่งเรื่องให้ท้องที่ที่รับผิดชอบ ต่อมาก็ส่งเอกสารร้องทุกข์กล่าวโทษให้ สภ. นิคมเขاب่อแก้ว ตามหนังสือ ที่ ดช (นว).๔๐๑/๑๕๔๓ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑ และมีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๒๑(นว).๔๐๑/๑๖๑๒ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑ แจ้งความคืบหน้าให้นายเด่นทราบ ต่อมาวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ นายเด่นได้มี หนังสือขอสำเนาหนังสือที่ สภ.นครสวรรค์ ส่งให้ สภ.นิคมเขاب่อแก้ว พร้อมรับรองสำเนา ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นหนังสือระหว่างหน่วยงาน จึงไม่อนุญาต แต่ได้แนะนำให้ไปขอจาก สภ.นิคมเขاب่อแก้ว โดยตรง

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่นายเด่นมีคำขอนี้คือ หนังสือที่ ดช (นว).๔๐๑/๑๕๔๓ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑ ฉบับนี้แหละ เรื่อง ส่งเอกสารคำร้องทุกข์ กล่าวโทษให้พนักงานสอบสวนในเขตรับผิดชอบ ข้อมูลข่าวสารนี้ เป็นข้อมูลการปฏิบัติราชการตามปกติของ หน่วยงานของรัฐ เมื่อ สภ.นครสวรรค์ ส่งเอกสารคำร้องทุกข์กล่าวโทษไปให้ สภ.นิคมเขاب่อแก้ว แล้วการเปิดเผย ไม่ทำให้เกิดอุปสรรคต่อการสอบสวนของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบสำนวนคดี ที่จะทำให้การบังคับใช้ กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) ประกอบกับนายเด่น เป็นผู้เสียหายในคดีและต้องการติดตามเรื่องร้องทุกข์เพื่อความสะดวกรวดเร็วขึ้น พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูล ข่าวสารตามที่นายเด่นมีคำขอเปิดเผยให้ทราบได้ จึงวินิจฉัยให้สถานีตำรวจภูธรนครสวรรค์เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับหนังสือ สภ.นครสวรรค์ ที่ ดช (นว).๔๐๑/๑๕๔๓ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๑ พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องให้ด้วย

เวลาประชาชนไปตามเรื่องถ้ามีสำเนาหนังสือไป จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ตามเรื่องได้ง่ายขึ้นครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้ที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

รอก่อนนะ

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่หน่วยงานหนึ่งหรือการปฏิบัติไปอีกหน่วยงานหนึ่ง เรื่องของเรื่องคนขอก็เลยต้องรอ ปานนี้ตอบกลับไปหรือยังก็ไม่ทราบ แต่การรอกี้มีระยะเวลาครึบ ไว้อ่านตอนท้าย

นายตันเป็นสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรมสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง จำกัด มีหนังสือไปถึงสหกรณ์จังหวัดลำปาง ขอเอกสารเรื่องการหรือกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรณีที่ร้องเรียนคัดค้านระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรมสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง จำกัด ว่าด้วยการสรรหาประธานกรรมการ กรรมการดำเนินการ และผู้ตรวจสอบกิจการ พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่สหกรณ์จังหวัดลำปาง มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยว่า สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปางเป็นหน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค สังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้ทำหรือตามประเด็นข้อร้องเรียนของนายตันต่อกรมส่งเสริมสหกรณ์ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณา จึงไม่สะดวกในการถ่ายสำเนาเอกสารให้นายตัน หากคืบหน้าหรือผลเป็นประการใด สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปางจะแจ้งให้ทราบต่อไป นายตันจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปางมีหนังสือส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารตามที่นายตันมีคำขอและปฏิเสธไปให้คณะกรรมการวินิจฉัย ฯ เพื่อประกอบการพิจารณาชี้แจงว่า นายตันมีหนังสือขอคัดค้านระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรมสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง จำกัด ในเรื่องการสรรหาดังกล่าว และขอให้สหกรณ์จังหวัดลำปางใช้อำนาจวินิจฉัยให้ระเบียบสหกรณ์ ฯ ดังกล่าวเป็นโมฆะ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง ได้เชิญนายตันเข้าหารือและชี้แจงข้อเท็จจริง แต่หาข้อยุติไม่ได้ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง จึงมีหนังสือหารือไปที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณา

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่นายตันมีคำขอคือเอกสารซึ่งสำนักงานสหกรณ์จังหวัดลำปาง หรือต่อกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรณีคัดค้านระเบียบ ฯ การสรรหา ยังอยู่ระหว่างพิจารณาดำเนินการของกรมส่งเสริมสหกรณ์ยังไม่แล้วเสร็จ การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) จึงยังไม่สมควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่นายตันในขณะนี้ จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ คือยังไม่เปิดเผยให้ครับ

มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ที่ว่า ทุกหน่วยงานต้องบริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็วหรือในวันนั้นเลย หากไม่ได้ต้องแจ้งผู้ขอทราบภายใน ๑๕ วันพร้อมแจ้งกำหนดเวลาแล้วเสร็จ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๓๘ ว่า เมื่อส่วนราชการใดได้รับการติดต่อสอบถามเป็นหนังสือจากประชาชนหรือส่วนราชการด้วยกัน ต้องตอบคำถามหรือแจ้งให้ทราบภายในสิบห้าวัน หรือตามเวลาที่ส่วนราชการนั้นกำหนดไว้ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไปได้ครับ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ติดต่อได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๑๓๙/๒๕๖๑)

ผมอยากได้ทั้งหมด

เรื่องการถูกตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง หรือดำเนินการทางวินัยของหน่วยงานของรัฐ มีบ่อย ๆ ครับ บางครั้งหน่วยงานเดียวถูกสอบหลายคน หลายคำวินิจฉัยเลยครับ มาดูว่าเรื่องการสอบสวนสอบข้อเท็จจริงนี้ อะไรบ้างที่เปิดเผยได้

เรื่องมีอยู่ว่า นายชายได้มีหนังสือถึงฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ขอถ่ายเอกสารในสำนวนการดำเนินการทางวินัยเพื่อใช้ประกอบการอุทธรณ์ รวม ๖ รายการ คือ สรุปรายงานการสอบสวน สรุปรายงานการสอบข้อเท็จจริง รายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน รายงานการสอบข้อเท็จจริง บันทึกถ้อยคำพยานในรายงานการสอบสวน บันทึกถ้อยคำพยานในรายงานการสอบข้อเท็จจริง แต่ ธกส. มีหนังสือแจ้งเปิดเผยให้เรื่องเดียว คือสรุปรายงานการสอบสวน ส่วนที่เหลืออีก ๕ รายการ ปฏิเสธว่า เป็นข้อมูลข่าวสารจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ และอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด นายชายจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ มีหนังสือส่งข้อมูลไปประกอบการพิจารณาสรุปว่า นายชายปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานสาขาถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพราะอาศัยตำแหน่งหน้าที่โดยไม่สุจริต รับเงินฝากมากกว่าจำนวนที่ลูกค้าระบุในใบฝาก แล้วฝากเงินเข้าบัญชีลูกค้าอีกคนหนึ่งที่ไม่ได้ฝากเงินจริง ถึงเวลาปิดทำการไม่มีเงินสดขาดเกินบัญชีของสาขา เมื่อลูกค้าผู้ฝากเงินทวงถามก็ปฏิเสธ สำนักงานจังหวัดจึงตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงแล้วลงโทษภาคทัณฑ์ ๑ ปี แล้วได้รายงานผลให้ธนาคารทราบ ธนาคารจึงมีคำสั่งให้พักงานนายชาย ต่อมาคณะกรรมการที่ปรึกษาเรื่องวินัยเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่โอเค ลูกค้าธนาคารไม่ไว้วางใจตำแหน่งพนักงานพัฒนาการเงิน เสียชื่อเสียงธนาคาร เป็นความผิดวินัยร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ เห็นควรเปลี่ยนคำสั่งลงโทษเป็นไล่ออก นายชายจึงได้มีหนังสือขอข้อมูลข่าวสารซึ่งธนาคารฯ ได้เปิดเผยให้ ๑ รายการ ปฏิเสธ ๕ รายการเนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) และ (๔)

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารที่ธนาคารฯ ไม่เปิดเผยคือรายการที่ ๒ - ๖ ธนาคารมีคำสั่งลงโทษไปแล้ว การดำเนินการทางวินัยเสร็จสิ้นแล้ว จึงเป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความใดที่อาจมีคำสั่งไม่เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ ผู้อุทธรณ์ คือนายชายเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสมควรได้รับข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ ข้อมูลข่าวสารนี้เปิดเผยได้ แต่ธนาคารอาจพิจารณาปิดข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่นได้ เพราะจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร จึงวินิจฉัยให้ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมทั้งสำเนาถูกต้องให้แก่ นายชาย

“ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ”

กรรมการวินิจฉัยไม่เกี่ยว

เรื่องที่ผมเขียนให้อ่านกัน ที่ผ่านมาก็จะเห็นว่าเป็นเรื่องประชาชนขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงาน หรือผู้ประกอบการที่ยื่นเสนอราคา ขอจากหน่วยงาน เมื่อมีการปฏิเสธไม่เปิดเผย กรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารก็เข้าไปดูให้ แล้วเรื่องนี้กรรมการวินิจฉัยฯ ช่วยได้ไหม ?

นายรอน นายกเทศมนตรีตำบลแห่งหนึ่ง มีหนังสือ ๒ ฉบับถึงผู้จัดการธนาคารออมสิน ขอตรวจสอบบัญชีเงินฝากทั้งประเภทออมทรัพย์ หรือประเภทอะไรก็ได้แล้วแต่ ที่มีชื่อของนายมีและนางมา เป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ซึ่งค้างชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นเงิน ๔,๙๕๐ บาท และนางมา ที่ค้างชำระภาษีในปี ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๑๙,๘๐๐ บาท หากทั้งสองรายมีบัญชีเงินฝากอยู่ก็ขอให้ธนาคารออมสิน อายัดเงินพร้อมดอกเบี้ยให้ด้วย เพราะผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจทำได้ตามที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ธนาคารออมสินมีหนังสือแจ้งตอบปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า ให้ไม่ได้เนื่องจากเปิดเผยแล้วจะรุกรานสิทธิ ส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕(๕) เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และเมื่อพิจารณากฎหมายและระเบียบ บางฉบับที่ให้อำนาจผู้บริหารท้องถิ่นตามยึด आयัดทรัพย์สินของผู้ค้างชำระภาษีไปขายทอดตลาดได้ โดยไม่ต้องฟ้อง ศาลก่อนแต่ก็ไม่ปรากฏว่ากฎหมายต่าง ๆ มีบทบัญญัติที่บังคับถึงธนาคารออมสิน ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกให้เปิดเผย ข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า และก็ไม่มีกฎหมายใดให้อำนาจนายรอนในการขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล นายรอนจึง มีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วมีประเด็นต้องดูว่า นายรอนเป็นผู้ทรง สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ คือสามารถอุทธรณ์ตามกฎหมายนี้ได้ หรือไม่ พิจารณาแล้วเห็นว่า เหตุผลเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้ ประชาชนมีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารการดำเนินงานต่างๆ ของรัฐ เพื่อแสดงความเห็นใช้สิทธิทางการเมืองได้ถูกต้อง เป็นการพัฒนาระบบประชาธิปไตย และให้ประชาชนรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตน เพื่อรักษาประโยชน์ของตนได้ รวมความคือ เป็นกฎหมายที่ให้สิทธิแก่ประชาชน ไม่ได้ให้สิทธิแก่หน่วยงานของรัฐในการขอข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานแห่งอื่น โดยอาศัยกฎหมายฉบับนี้ กรณีนี้ นายรอนเป็นหน่วยงานของรัฐจึงไม่มีสิทธิตามกฎหมายนี้ แล้วถ้าจะขอข้อมูล ข่าวสารจากหน่วยงานของรัฐด้วยกันละ จะทำอย่างไร ? ก็ต้องอาศัยระเบียบแบบแผนและธรรมเนียมปฏิบัติ ของราชการตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงไม่มีอำนาจจะรับไว้ได้ จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์เรื่องนี้ไว้พิจารณา อธิบายนิดหนึ่งครับว่า การ “ไว้คำสั่ง” หมายถึงไม่รับไว้พิจารณาแต่ต้น เลยนะครับ แต่ “มีคำวินิจฉัย” หมายถึงพิจารณารายละเอียดเอกสาร ฟังคำชี้แจงจนสิ้นความแล้ว จึงมีคำวินิจฉัยให้ “เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” หรือ “ยกอุทธรณ์”

เรื่องนี้หยิบมาฝากเพราะเคยได้รับคำหาหรือทางโทรศัพท์ครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการ ปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หากไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงาน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (สค ๑๔/๒๕๖๐)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ขอไปทำอะไร

มีเรื่องเล่าให้ฟังเป็นตัวอย่างครับ แต่เป็นกรณีร้องเรียนจริง ๆ กับการปฏิเสธไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ยังไม่ถูกต้องกับเหตุผลตามข้อกฎหมาย

เรื่องนี้ผู้ร้องเรียนเป็นรองปลัดเทศบาลตำบลสำราญ มีหนังสือร้องเรียนไปที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่า ได้มีหนังสือถึงปลัดเทศบาลตำบลสำราญ เพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับรายงานการประชุมเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นการประชุมปกติของทุกเดือน เพื่อใช้เป็นหลักฐานการปฏิบัติราชการ เนื่องจากในวันประชุมตนเองลาพักผ่อน แต่นายกเทศมนตรีแจ้งปฏิเสธการเปิดเผย ผมก็เข้าไปดูสำเนาหนังสือคำขอของท่านรองปลัดเทศบาลตำบลสำราญ พบว่าท่านปลัดเทศบาลมีบันทึกความเห็นว่าเป็นข้อมูลข่าวสาร/เอกสารของราชการ เห็นควรเสนอท่านนายกเทศมนตรีทราบ เพื่อพิจารณาสั่งการ ท่านนายกเทศมนตรีมีบันทึกคำสั่งว่า ไม่อนุญาต เนื่องจากไม่แจ้งวัตถุประสงค์ ท่านรองปลัดฯ จึงมีหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

เรื่องนี้เราเพิ่งรับเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ขณะนี้ยังอยู่ระหว่างเจ้าหน้าที่ดำเนินการให้ ซึ่งไม่มีประเด็นอะไรซับซ้อน จบเรื่องได้ง่ายๆ เพราะเบื้องต้นเจ้าหน้าที่จะแนะนำการปฏิบัติทางโทรศัพท์ก่อน เพราะการขอข้อมูลข่าวสารของราชการ ผู้ขอไม่จำเป็นต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องนั้น หรือต้องแจ้งวัตถุประสงค์ในการขอ แต่ถ้าผู้ขอเขาแจ้งเองก็ไม่เป็นไร อธิบายให้ฟังครับ ในมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ว่าไว้อย่างนี้ “...ถ้าบุคคลใดขอข้อมูลข่าวสารอื่นใดของราชการ และคำขอของผู้นั้นระบุข้อมูลข่าวสารที่ต้องการในลักษณะที่เข้าใจได้ตามสมควร ให้หน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบจัดหาข้อมูลข่าวสารนั้นให้แก่ผู้ขอภายในเวลาอันสมควร...” บุคคลใด หมายถึงใครก็ได้ เพียงแต่ขอให้ระบุคำขอให้เข้าใจได้เท่านั้น หน่วยงานที่ได้รับคำขอเพียงแค่พิจารณาว่าข้อมูลข่าวสารที่เขาขอนั้น เรามีอยู่หรือไม่ ถ้ามีจะเปิดเผยให้หรือไม่ หรือจะไม่เปิดเผยก็ต้องมีเหตุผลตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๔ แล้วแจ้งสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ ให้ครบถ้วน

มีตัวอย่างครับ ประชาชนคนหนึ่งขอสำเนาหลักฐานจำนวนบุคลากรของเทศบาลแห่งหนึ่งในช่วงเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม รวม ๒ เดือน อีกรายขอหลักฐานการลงเวลาปฏิบัติราชการของนายกเทศมนตรี แม้ท่านนายกเทศมนตรีจะไม่ต้องลงชื่อมาทำงาน แต่ก็ต้องมีหลักฐานการเซ็นตั้งหนังสือราชการ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ให้เปิดเผยครับ สองคนนี้เป็นประชาชน ไม่เกี่ยวข้องและไม่ได้แจ้งเหตุผลในการขอเลย รายงานการประชุมตามี่รองปลัดเทศบาลมีคำขอนั้นครับ ที่ผ่านมานวนควาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ก็จะวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้ผู้ขอ แต่ต้องดูเป็นเรื่องๆ ไป

ผมนำเรื่องนี้มาเสนอให้อ่านกันเพราะเห็นว่าเป็นหลักการพิจารณาคำข้อย่างๆ หากเข้าใจแล้ว ก็ไม่ควรมีการร้องเรียนอะไร มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หรือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”